

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 20 ianuarie 2018
clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte.

A. *Fă trei cruci și zi „Doamne-ajută!” când treci pragul casei, fie ca să ieși, fie ca să intri, căci lumea din întâmplări se alcătuiește, iar întâmpinarea e noroc ori nenorocire, și nimeni nu știe dacă e rău ori bun ceasul în care a pornit, nici dacă va face ori nu ceea ce-și pune de gând.*

Busuioc însă, bogătoiul, era om care știe ce voiește. Pe vrute, pe muncite, pe chibzuite, el ajunsese gospodar ce ară cu patru pluguri zece zile de-a rândul și seamănă brazdele numai cu grâu bob ales, și de aceea se putea simți destoinic a scoate la capăt lucruri pe care alții nici măcar de gând a și le pune nu se încumetau.

Se ivise holeră-n țară, iar Busuioc nu voia să știe de ea. Holeră-n timpul secerișului?! La aceasta nu s-a gândit și nici acum nu voia să se gândească. Avea patruzeci de jugăre de pământ acoperite cu grâu, un singur lan ce șovăie mereu sub sarcina de spicuri grele: holeră, neholeră, el trebuia să-și adune rodul în timp de trei zile, căci puțin se scutură de la cei săraci, dar mult de la dânsul.

Și de la mulți mult s-ar scutura în fieștecăre an și încă mai mult ani și ani de-a rândul dacă n-ar fi brațul pădurenilor flămânzi.

Simțind apropierea timpului de secere, pădurile se pun în mișcare colibă cu colibă, sat cu sat se adună, văile pornesc întregi spre câmpia întinsă, și în câteva zile cât ține locul din Mureș până în părțile Orășii și până la izvoarele Crișurilor nu mai rămân prin sate decât moșnegii neputincioși, babele bătrâne și copiii nevârstnici; setea de viață îi ia și-i duce pe toți la sărbătoarea cea mare ce se ține în fieștecăre an o dată pentru împărțirea pâinei de toate zilele.

Acum stăpânirea oprișe această serbare: se dăduse de știre și cu toba prin sat, și în auzul oamenilor adunați la biserică precum că nimeni nu are voie să părăsească de seceriș hotarul satului său, nici să primească de seceriș oameni din alte sate.

(Ioan Slavici, **Pădureanca**)

B. *Căci Bărăganul e singuratec. Pe spinarea lui, niciun copac! Și de la un puț la altul, ai tot timpul să mori de sete. Nici de foame nu te apără. Dar dacă cumva ești înarmat contra acestor două nevoi ale gurii și dacă vrei să te afli singur cu dumnezeul tău, atunci du-te pe Bărăgan: e ținutul pe care creatorul l-a hărăzit Munteniei pentru ca românul să poată visa în voie.*

O pasăre care zboară între două lanțuri de munți e ceva demn de milă. Pe Bărăgan, aceeași pasăre urcă, cu ea în zbor, pământul și depărtatele lui zări. Întins pe spate, simți cum talerul pământesc se înalță spre zenit. E cea mai frumoasă ascensiune ce poate s-o facă nevoiașul lipsit de toate.

De-aici vine și faptul că locuitorul Bărăganului, ialomițeanul, e o ființă oarecum tăcută. Și cu toate că știe să glumească și să facă haz când i se dă prilej, îi place mai mult să asculte cuviincios. O face pentru că viața lui e grea, și el nădăjduiește mereu că cineva va veni poate odată să-i arate cum ar putea să muncească mai cu folos pe îndărătnicul lui de Bărăgan.

Visări, gânduri, înălțare și pântec gol, iată ce dă gravitate omului născut pe Bărăgan - această pustietate care ascunde apa în străfundul ei și unde nimic nu răsare de la sine, nimic, în afară de ciulini.[...]

Ciulinii de care vorbesc aici apar de îndată ce se topește zăpada, sub forma unei ciuperci, un zbârciog. În mai puțin de o săptămână, dacă e cald, ei năpădesc pământul. Asta e tot ce Bărăganul poate să îndure pe spinarea lui. Mai îndură și turmele de oi, care sunt lacome de acest

ciulin și îl pasc aprig. Dar cu cât îl pasc, cu-atât crește, se rotunjește mereu și ajunge să atingă dimensiunile unei damigene mari. Atunci oile nu-l mai pasc, îl lasă în pace, căci înțeapă groaznic. Știe să se apere, buruiana dracului! Ca și buruiana omenească: cu cât e mai netrebuincioasă, cu atât știe să se apere mai cu înverșunare.

Dar ce siguranță avem noi despre ce e trebuincios sau netrebuincios pe pământ? Atât timp cât ialomițeanul se zbate, se încăpățânează să smulgă țelinei un căuș de porumb sau câțiva cartofi, Bărăganul nu e interesant. Nu e un loc de vizitat. E sucit, ca o femeie îmbrăcată în zdrențe, ca o mahalagioaică împodobită cu diamante. Pământul n-a fost dat omului numai cu scopul să-i umple burta cu mălai. Mai sunt și colțuri hărăzite reculegerii.

(Panait Istrati, **Ciulinii Bărăganului**)

Subiectul I

30 de puncte

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre următoarele cerințe referitoare la cele două texte date:

1. Ilustrează, dintr-un text la alegere, cu câte un exemplu, două registre stilistice diferite. **6 puncte**
2. Prezintă o idee comună, formulată explicit sau prezentă implicit în ambele texte suport. **6 puncte**
3. Prezintă efectul utilizării stilului indirect liber într-un fragment din textul lui I. Slavici **6 puncte**

4. Comentează semnificația mesajului care se desprinde din următoarea secvență din fragmentul de roman **Ciulinii Bărăganului**, de Panait Istrati: *Visări, gânduri, înălțare și pântec gol, iată ce dă gravitate omului născut pe Bărăgan - această pustietate care ascunde apa în străfundul ei și unde nimic nu răsare de la sine, nimic, în afară de ciulini.* **6 puncte**

5. Susține-ți opinia despre modul în care se reflectă simbolistica ideii de sat românesc în cele două fragmente citate. **6 puncte**

Notă ! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Redactează, sub forma unei pagini de jurnal, un text de 150 - 300 de cuvinte despre **necesitatea regăsirii de sine**, pornind de la citatul: *Mai sunt și colțuri hărăzite reculegerii...*

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre **relația între destinul omului și spațiul în care viețuiește**, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiențele tale culturale.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, *argumentația* (cu 3 argumente/raționamente logice/exemple concrete) și *concluzia/sinteza*.

Redactare

30 de puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 600 de cuvinte. Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 2 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală, 20 ianuarie 2018

clasa a X-a

Barem de corectare și de notare

ATENȚIE! Lucrările în care eseu/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu 0 puncte, autorii acestora fiind descalificați.

Subiectul I

30 de puncte

1. Ilustrarea a două registre stilistice diferite, cu exemple

6 puncte

(Prezentare clară și nuanțată: 3 p. + 3 p.; prezentare ezitantă: 2 p. + 2 p.; încercare de prezentare, schematism: 1 p. + 1 p.)

2. Prezentarea unei idei comune a celor două texte – suport, (3 p. + 3 p.)

6 puncte

3. Prezentarea efectului utilizării stilului indirect liber în textul lui I Slavici, de exemplu: estompează granița dintre perspectiva din afară și cea dinăuntru; creează iluzia pătrunderii în universul lăuntric al personajului; creează impresia de autenticitate

6 puncte

(Prezentare clară și nuanțată: 6 p.; prezentare ezitantă: 3 p.; încercare de prezentare, schematism: 1 p.)

4. Comentarea semnificației mesajului, prin raportarea la textul din care face parte.

6 puncte

(Explicație clară și nuanțată: 6 p.; explicație ezitantă, cu dificultăți de interpretare: 3 p.; explicație nepotrivită, în dezacord cu mesajul textului: 1 p.)

5. Susținerea unei opinii despre modul în care este surprinsă ideea de *sat românesc* în cele două texte citate.

6 puncte

(Formularea și susținerea nuanțată a opiniei: 6 p.; Formularea și susținerea ezitantă a opiniei: 4 p.; Formularea și încercarea de susținere a opiniei: 2 p.)

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Respectarea particularităților unei pagini de jurnal, (confesiunea, atitudinea meditativă, implicarea emoțională) subiectivitatea emițătorului: 2 p. + 2 p. + 2 p. + 2 p.:

8 puncte

- exprimarea sentimentelor menite să provoace emoția cititorului:

12 puncte

- originalitatea viziunii/ a abordării cerinței:

4 puncte

- limbajul adecvat în corelație cu contextul creat de autorul textului citat:

4 puncte

- respectarea precizării referitoare la limita de cuvinte:

2 puncte

Subiectul al III-lea

30 de puncte

• Formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la tema propusă (*formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor / a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicei eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare*: 6 p.; încercare de formulare a tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicei eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: 4 p.; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă: 2 p.)

6 puncte

• Formularea și dezvoltarea a trei argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau internațională, opere de artă – sculpturi, picturi etc., cinematografie, muzică etc.) (*formularea corectă / nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic / corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă*: câte 6 p. pentru fiecare argument (6 p. + 6 p. + 6 p.): 18 p.; *formularea parțial corectă / adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă*: câte 3 p. pentru fiecare argument (3 p. + 3 p. + 3 p. + 3 p.): 12 p.; *încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și din experiența culturală*: câte 1 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.): 4 p.

18 puncte

• Concluzia/sinteza: concluzie care nuanțează ipoteza, logic impusă de argumentele formulate;

viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: 6 p.; concluzie pertinentă, convergentă cu demersul argumentativ, dar fără nuanțare a ipotezei, lipsită de dimensiune persuasivă: 3p.; încercare de formulare a concluziei: 1 p.

6 puncte

Redactare**30 de puncte****Organizarea ideilor în scris.****6 puncte**

• *adecvarea răspunsurilor la verbele de comandă din cerințe – 1 p. – sb. I; text clar organizat, coerent, succesiune logică a ideilor, construcția paragrafelor subliniază ideile – 2 p. (1 p. – sb. al II-lea + 1 p. – sb. al III-lea); existența celor trei părți componente – introducere / ipoteză, cuprins / argumentație, încheiere / concluzie – 3 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. al III-lea);*

Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare.**6 puncte**

• *relația adecvată idee-argument 3 p.; argumente convingătoare, personale, utilizarea unui suport critic în manieră ponderată, relevantă – 4 p.; abilități de interpretare: 3 p.; 6 puncte*

• *relația idee-argument este fragmentată 1 p.; argumentele sunt schematice, secvențiale, inconsistente – 1 p.; inserarea unor citate critice nerelevante, necomentate – 1 p.; elemente de interpretare lipsite de relevanță – 1 p.; 4 puncte*

• *afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate: 1 punct*

Utilizarea limbii literare. (*Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: 6 p.; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 3 p.; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare: 1 p.*)

6 puncte

Ortografia. (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.)

4 puncte

Punctuația. (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.)

4 puncte

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea (1 p. + 1 p.)

2 puncte

Respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte

2 puncte

Notă! Inserarea de citate critice etc., necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

Nu se acordă fracțiuni de punct.